

ГРАДСКА УПРАВА ГРАДА БЕОГРАДА
СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

КОНКУРС ЗА ДОДЕЛУ СРЕДСТАВА ЗА ПОДСТИЦАЊЕ ПРОЈЕКТА ИЛИ НЕДОСТАЈУЋЕГ ДЕЛА
СРЕДСТАВА ЗА ФИНАНСИРАЊЕ ПРОЈЕКТА ОД ЈАВНОГ ИНТЕРЕСА ЗА ГРАД БЕОГРАД КОЈА
РЕАЛИЗУЈУ УДРУЖЕЊА У ОБЛАСТИ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У 2012. ГОДИНИ

НАРАТИВНИ ИЗВЕШТАЈ

Назив организације: **Еколошко друштво Ендемит**

Назив одобреног пројекта: **„Водоземци и гмизавци Београда-очување биодиверзитета заштитом угрожених врста“**

Износ добијених финансијских средстава: **500.000,00 динара**

Датум потписивања уговора за пријем финансијских средстава: **06.11.2012.**

Да ли су финансијска средства потрошена у складу са пројектованим буџетом. Ако нису, наведите разлог: Нисмо били у могућности да од сопствених средстава финансирамо све активности на пројекту. По уплати финансијских средстава од стране Донатора, средства ће бити утрошена у складу са пројектом.

Опишите утицај пројектне активности на вашу организацију, учеснике и кориснике пројекта. Пружите неки доказ или показатељ:

Пројектне активности представљају изузетно корисно и богато искуство у даљем раду наше организације на пољу промовисања и заштите биодиверзитета међу младима, пре свега ђацима узраста до 14 година. Овај пројекат је омогућио значајан увид у стање свести младих на плану заштите гмизаваца и водоземаца које спадају у најугроженије групе организама, спознавање начина њиховог поимања биодиверзитета и потребу за заштитом биодиверзитета. Добијене информације од ђака на радионицама реализованим у основним школама на територији Београда су врло корисне и биће свакако коришћене како би се у будућности осмислиле акције које ће резултирати бољом заштитом ових угрожених група организама. Информације о нивоу свести деце о гмизавцима и водоземцима и потребама за њихову заштиту, добијене су непосредно кроз разговор, током реализације радионица и путем анкете коју су ђаци имали прилику да попуне. Комплетна анкета је приказана у додатку I и II, и заједно са обрађеним резултатима дата на крају Извештаја.

Корисници пројекта (ученици основних школа) имали су прилику да кроз овај пројекат стекну иницијална знања о водоземцима и гмизавцима, врстама које живе у Београду и њиховим карактеристикама, екологији сваке врсте понаособ, значају и мерама за њихову заштиту. Предавања у оквиру радионица била су тако конципирана како би се уклонили главни стереотипови по питању различитих предрасуда које постоје међу младима, а који се тичу изгледа ових животиња и појаве страха од њих.

Учесници пројекта, директори школа, колеге наставници биологије имали су прилику да након одрађених радионица и информација које су добили током радионица осмисле активности које би биле адекватне у даљем процесу едукације ђака, укључе се у друге пројекте и добију корисне информације и контакте релевантних институција и организација које им у таквим напорима могу помоћи.

Опишите све догађаје, обрађене теме, број учесника, нове контакте које сте остварили током реализације пројекта:

- Прикупљање података и информација о представницима фауне гмизаваца и водоземаца Београда, ради израде публикације
- Припрема текстова за публикацију
- Обрада података и израда презентације намењене едукацији циљне групе
- Организација радионица у следећим школама:
 - ОШ „14. Октобар“ Лабудово брдо, 1 предавање, око 35 ученика
 - ОШ „14. Октобар“ Кнежевац, 1 предавање, око 27 ученика
 - ОШ „Дринка Павловић“, Стари град, 1 предавање, око 30 ученика
 - ОШ „Светозар Марковић“ Неимар, 1 предавање, око 30 ученика
 - ОШ „Васа Чарапић“ Бели Поток, 3 предавања, око 90 ученика
 - ОШ „Зага Маливук“ Крњача, 3 предавања, око 90 ученика
 - ОШ „Раде Кончар“ Земун, 1 предавање, око 40 ученика

Обрађене теме на интерактивним радионицама биле су:

1. Геолошка подлога Београда и условљеност развоја одређених врста фауне гмизаваца и водоземаца
2. Хидролошке карактеристике Београда
3. Промене изгледа Београда кроз време услед урбанизације; Узајамна повезаност и условљеност урбанизације и губитка фауне водоземаца и гмизаваца на подручју Београда
4. Основне карактеристике и начин живота свих претставника херпетофауне Београда, њихов значај и мере заштите
 - Обрада информација добијених интеракцијом са ђацима и путем анкете
 - Израда публикације „Водоземци и гмизавци Београда“, која ће бити доступна на сајту друштва www.endemit.org.rs
 - Израда извештаја и презентација резултата пројекта на сајту друштва

Опште постигнуте циљеве пројекта:

Сви циљеви пројекта су у потпуности постигнути укључујући:

- Информисање и едукацију циљне групе о диверзитету и значају фауне гмизаваца и водоземаца у нашој земљи, са посебним акцентом на врсте које насељавају станишта на територији Града Београда.
- Ширење информација о:
 - фауни водоземаца и гмизаваца као важној компоненти биолошке разноврсности,
 - стању, трендовима и бројности популација ових осетљивих и угрожених врста животиња и њихових станишта,
 - значају и главним одредбама међународних споразума који се тичу заштите животиња
 - угроженим представницима фауне ове две групе кичмењака,
- Издавање научно-популарне публикације у којој је обрађена фауна ове две групе кичмењака за једно шире подручје као што је град Београд

Проблеми на које сте наишли током реализације пројекта и како сте их решавали:

Основни проблем у реализацији пројекта био је недостатак финансијских средстава и кратко време за реализацију пројекта. Тако настали проблеми су превазиђени коришћењем сопствених средстава организације и ентузијазмом чланова организације и сарадника који су пројектне активности спроводили без надокнаде.

Опишите очекиван утицај који ће имати ваш пројекат у односу на циљну групу и/или локацију где је пројекат спроведен:

Главни утицај који ће овај пројекат имати на циљну групу биће боље разумевање ове групе кичмењака, спознаја да ови организми чине важну компоненту биолошке разноврсности, значај ових организама у ланцима исхране и утицај на живот човека у случају њиховог истребљења. Информације добијене на радионицама и из публикације која ће бити подељена већем броју школа у граду ће допринети бољем разумевању угрожености херпетофауне међу младима и спознаје да је због њеног значаја и вредности за читав екосистем па и човека треба сачувати.

Додатни коментари, предлози или сугестије које би биле корисне за унапређење пројекта:

Акције које ће свакако допринети унапређењу пројекта биће јавна презентација резултата пројекта и информација о фауни гмизаваца и водоземаца Београда, намењена ширем аудиторијуму, укључујући ђаке и наставнике више школа на територији Београда. Презентација ће бити одржана 25. децембра у Музеју науке и технике у Београда као ванпројектна активност, а која ће на популаран начин допринети бољем разумевању ових организама, што ће бити и један значајан корак ка њиховој бољој заштити.

Публикација ће након штампања бити достављена основним школама у Београду и њиховим библиотекама како би сви ђаци имали приступ овом штиву.

Главна сугестија која би могла да унапреди пројекат јесте ширење мреже школа које би биле укључене у пројекте овог типа, како би што више младих људи било едуковано, а како би могли дати допринос заштити биодиверзитета.

ДОДАТАК I - ПИТАЊА И ОБРАЂЕНИ РЕЗУЛТАТИ АНКЕТЕ

Анкета о познавању фауне гмизаваца и водоземаца Београда извршена је у Основним школама:

- ОШ „14. Октобар“ Лабудово брдо,
- ОШ „14. Октобар“ Кнежевац,
- ОШ „Дринка Павловић“, Стари град,
- ОШ „Светозар Марковић“ Неимар,
- ОШ „Васа Чарапић“ Бели Поток,
- ОШ „Зага Маливук“ Крњача,
- ОШ „Раде Кончар“ Земун.

У анкетама су учествовали ученици од 5. до 8. разреда.

Резултати анкете указују на то да око две трећине ученика у близини места становања нема неки поток, канал или бару, што би могао бити један од узрока лошег познавања фауне гмизаваца и водоземаца.

Већини ученика је познато само неколико најчешћих врста попут: шареног даждевњака, обичне крастаче, слепића, зидног гуштера и зелембаћа. Један од података је да око 40% деце није видело ни једног представника водоземаца, а око 20% није видело гмизавце.

Други аспект анкете се односио на страх деце од ових животиња. Мали проценат деце се плаши водоземаца, и то су углавном девојчице које се плаше жаба, јер како су сами навели оне су им одвратне и љигаве. Преко 90% ученика се не плаши водоземаца.

Што се тиче гмизаваца, око 60% деце се изјаснило да их се не плаши. Осталих 40% се плаши, и то најчешће змија. Неки од наведених разлога због којих се плаше змија су: то што су им старији говорили да су опасне, због тога што су љигаве, због тога што су велике и страшне, због тога што су неке отровне или једноставно не знају разлог због чега их се боје.

На питање шта би урадили да у близини своје куће угледају змију или гуштера око 80% деце је одговорило да животињу не би дирало. Око 10% би побегло, док је 10% ученика одговорило да би животињу убило (то су углавном били дечаки који су се изјаснили да се гмизаваца не плаше). Нека деца која су се изјаснила да животињу не би дирала би је посматрала да виде која је врста, што указује на оправданост предавања која су успела да заинтересују ђаке за гмизавце и водоземце.

Општи утисак је да је интересовање ученика индивидуално и да је према речима наставника који су присуствовали радионицама оно знатно поправљено након радионице што говори у прилог томе да деци треба пружити што је могуће више таквих садржаја где могу да чују разноврсне интересантне информације, али где могу и да учествују у разговору и изнесу своје виђење проблема и поделе информације које су негде добили или прочитали.

Занимљиви одговори:

Да ли се плашиш водоземаца и којих?

- Не плашим се водоземаца зато што су обично мали и ситни.
- Не плашим се, него их волим.
- Не и не верујем у приче које се у народу говоре.
- Да, зато што су ружни на око.

Ако се плашиш гмизаваца, објасни зашто?

- Зато што могу да погинем, а нећу.
- Па једино бих се мало уплашила неке отровне змије, јер сам једном згазила на змију шарку, која је била жива, али није реаговала. Сазнала сам на данашњем предавању да је то она, јер је имала исте шаре, као и ова данас што сте нам показали. Иначе, од ње сам се стварно уплашила.

ДОДАТАК II – ПОСТАВЉЕНА ПИТАЊА

1. Да ли у близини твог места становања постоји бара или поток и како се зове?
2. Да ли си виђао-ла жабе, мрмољке или даждевњаке у или око те баре или потока?
3. Да ли си виђао-ла жабе, мрмољке или даждевњаке на подручју београда и где?
4. Пре колико година (заокружи један или више одговора)?
 - а. Пре пет и мање од пет година;
 - б. Пре две и мање од две године; в. Виђам их сваке године
5. Да ли си виђао-ла корњаче, гуштере или змије на подручју Београда и где?
6. Пре колико година (заокружи један или више одговора)?
 - а. Пре пет и мање од пет година;
 - б. Пре две и мање од две године; в. Виђам их сваке године
7. Да ли се плашиш водоземаца и којих?
8. Ако се плашиш, објасни зашто?
9. Да ли се плашиш гмизаваца и којих?
10. Ако се плашиш, објасни зашто?